

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 octombrie 2022

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

mun. Chișinău

**Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN**

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 mai 2022, de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana și de către avocatul Lichii Iana, în numele inculpatului

Svetlîi Eugeniu XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.06.2020 – 24.12.2020;

Instanța de apel: 25.01.2021 – 03.05.2022;

Instanța de recurs: 06.07.2022 – 20.10.2022.

Asupra recursurilor ordinare declarate, Colegiul Penal

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central, din 24 decembrie 2020 Svetlîi Eugeniu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal la închisoare pe un termen de 3 ani și 4 luni, a cărei executare, în temeiul art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 5 (cinci) ani, fără aplicarea amenzii.

Conform art. 87 alin. (2) Cod penal, pedeapsa sub formă de 200 ore muncă neremunerată în folosul comunității, stabilită prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Râșcani, din 10 august 2020, a fost lăsată să fie executată de sine stătător.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în procedura specială prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, a reținut că Svetlîi Eugeniu la de 21 iulie 2019, între orele 16:10-16:20, aflându-se în mun. Bălți pe str. Alexandru cel Bun, împreună cu alte persoane, în privința cărora a fost disjunsă într-o procedură separată, știind despre faptul, că Carpuhin Nicolai, la cererea lui Grișcenco Boris, intenționează să primească, prin casa instituției bancare, bani, care au fost transferați în contul lui de către Grișcenco Boris, acționând în comun acord cu Nichiforov Evgheni cu intenția unică îndreptată spre sustragerea

deschisă a bunurilor altei persoane și îmbogățire, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorind survenirea acestora, în scopul asigurării realizării intenției sale criminale, a intrat împreună cu Grișcenco Boris și Carpuhin Nicolai în incinta magazinului „Slavena Megamarket”, din mun. Bălți, str. Alexandru cel Bun 5/1, unde se află sucursala BC „EuroCreditBank” SA, iar Nichiforov Evgheni a rămas afară lângă magazinul pentru a preveni posibilitatea ca victima să se ascundă cu bani, și după ce Carpuhin Nicolai a primit de la casierul băncii sus indicate banii în sumă de 654 lei, le-a sustras în mod deschis, smulgând acești bani din mâinile ultimului, și a plecat în direcția ieșirii din incinta magazinului sus menționat, fiind urmărit de către partea vătămată Grișcenco Boris. Necăutând la faptul că Grișcenco Boris a strigat în urma lui, cerând restituirea banilor săi, Svetlîi Eugeniu, părăsind magazinul, a transmis banii sustrași lui Nichiforov Evgheni și împreună s-au eschivat de la fața locului, cauzându-i părții vătămate Grișcenco Boris o daună în proporții considerabile în sumă de 654 lei.

Aceste acțiuni ale lui Svetlîi Eugeniu, au fost încadrate de instanța de judecată în baza art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal – *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Nefiind de acord cu sentința, apel, în termenul legal, a declarat procurorul Galben Mihai prin care a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui Svetlîi Eugeniu, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 ani și 5 luni, iar în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (4) și 87 Cod penal, să fie condamnat la pedeapsa definitivă închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului acuzarea a indicat că prima instanță a făcut o greșită individualizare a pedepsei stabilite lui Svetlîi Eugeniu, neținând cont de comportamentul inculpatului din timpul judecării cauzei cât și de faptul că infracțiunea comisă prezintă un pericol social sporit, având implicații negative majore asupra funcționalității societății.

Prin urmare, doar izolarea de societate va atinge scopul restabilirii echității sociale și corectarea condamnatului.

3.1. La 03 mai 2022 inculpatul a depus cerere prin care a solicitat aplicarea Legii cu privire la amnistie, vis-a-vis de sentința Judecătoriei Drochia, sediul Râșcani, din 10 august 2020 (f.d. 237, vol. I).

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 mai 2022 a fost admis apelul, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre prin care lui Svetlîi Eugeniu, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 4 (patru) luni.

În temeiul art. 84 alin. (4) și art. 87 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, a fost adăugată la pedeapsa stabilită, pedeapsa numită prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Râșcani, din 10 august 2020, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 3 (trei) ani și 5 (cinci) luni închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 5 (cinci) ani, inculpatul fiind obligat să nu-și schimbe domiciliu fără acordul organului competent.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

4.1. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a reținut că pedeapsa numită lui Svetlîi Eugeniu este adecvată și nu contravine prevederilor legii, însă eronat la respectiva pedeapsă nu a fost cumulată pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoreiei Drochia, sediul Râșcani, din 10 august 2020.

Totodată, cererea inculpatului privind aplicarea amnistiei a fost respinsă pe motiv că acesta se referă la cazul judecat prin sentința Judecătoreiei Drochia, sediul Râșcani, din 10 august 2020, care nu constituie obiect de examinare a instanței de apel.

Referitor la aplicarea amnistiei față de inculpat potrivit sentinței atacate cu apel, la fel nu poate fi admisă, deoarece articolul se încadrează în art. 6 al Legii expuse anterior.

5. Împotriva deciziei, recurs ordinar declară procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie exclusă suspendarea condiționată a executării pedepsei.

În susținerea recursului se indică că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu este oportună cazului, deoarece neînfrățirea situației inculpatului nu se atribuie la categoria raționamentelor ce fac oportună suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Astfel, recurentul consideră că instanța de apel nu a judecat fondul cauzei în latura pedepsei penale în conformitate cu rigorile legale și a aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale.

5.1. Recurs ordinar declară și avocatul Lichii Iana, în numele inculpatului Svetlîi Eugeniu, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 16) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie aplicată Legea cu privire la amnistie, cât privește sentința Judecătoreiei Drochia, sediul Râșcani, din 10 august 2020.

6. Referință, în corespundere cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, depune avocatul Lichii Iana, în numele inculpatului Svetlîi Eugeniu, solicitând respingerea recursului procurorului ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Titularii recursului ordinar s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au depus cererile în termen.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestora.

Într-un prim aspect, se menționează că autorii recursurilor nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de către Svetlîi Eugeniu, invocând doar dezacordul cu soluția instanței de apel în partea ce ține de individualizarea pedepsei stabilită inculpatului cât și a neaplicării Legii cu privire la amnistie, cât privește sentința Judecătoreiei Drochia, sediul

Râșcani, din 10 august 2020, din care motiv hotărârea judecătorească contestată va fi supusă verificării doar sub aceste aspecte.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În continuare, raționamentele instanței privind inadmisibilitatea recursurilor declarate, se întemeiază în drept pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia *instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată. Instanța la etapa procedurii de recurs nu declanșează un control devolutiv asupra fondului cauzei, nu dă o nouă apreciere probelor administrate și cercetate și nu se expune repetat asupra aceluiași argumente care anterior au fost obiect de dispută în instanța de apel și asupra cărora aceasta s-a pronunțat prin decizie motivată. Or, obiectul cenzurii instanței de recurs este limitat la chestiuni de drept, iar rațiunea și finalitatea exercitării acestei căi de atac, constă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei.

La caz, Colegiul penal reține că recursurile depuse au ca temei pct. 6), 10) și 16) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală care stipulează că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale precum și când norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.*

Astfel, referitor la eroarea de drept prevăzută la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul reține că, deși avocatul Lichii Iana, în numele inculpatului Svetlîi Eugeniu, și-a întemeiat în drept cererea în baza acestei erori, nu a concretizat care din cele 5 temeuri le pune la baza cererii de recurs și prin ce se confirmă aceste temeuri, iar alegerea temeiului din oficiu de către instanța de recurs este inadmisibilă întrucât, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Totodată, în cererea de recurs nu au fost descrise circumstanțele prin ce această eroare de drept se exteriorizează și nu a raportat-o la materialele cauzei, neindicând vreun argument în confirmarea ei.

De asemenea, avocatul Lichii Iana, în numele inculpatului Svetlîi Eugeniu, își întemeiază recursul și în baza erorii de drept prevăzută la pct. 16) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, fără a fi precedată de o motivare corespunzătoare privind esența acesteia și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei cărora sunt subsecvente.

Cu privire la eroarea de drept prevăzută de pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală invocată de procurorul-recurent instanța de recurs conchide că pedeapsa aplicată inculpatului Svetlîi Eugeniu este echitabilă și în conformitate cu legea.

Colegiul penal menționează că, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înlăture nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul, or conform alin. (1) art. 75 Cod penal *persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului Cod*. De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu – gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumului pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte – persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

La caz, cele enunțate supra au fost respectate, iar cele formulate de recurent sunt identice cu cele indicate în apel și au format obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4.1., soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin (*hotărârea CtEDO García Ruiz versus Spania*), or materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate.

În special, la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de apel a efectuat o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul său în viața socială, ținând cont de pericolul social al faptei comise și modalitatea săvârșirii acesteia, luând în considerație și lipsa circumstanțelor atenuante precum și prezența circumstanței agravante, corect au conchis că scopul legii penale, în privința lui Svetlîi Eugeniu, poate fi atins.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-a aplicat inculpatului pedeapsa individualizată conform prevederilor legale, astfel încât recursul ordinar declarat de procuror este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din recursurile înaintate de procurorul Pasat Liliana și de către avocatul Lichii Iana, în numele inculpatului Svetlîi Eugeniu, sunt vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana și de avocatul Lichii Iana, în numele inculpatului Svetlîi Eugeniu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 mai 2022, în cauza penală privindu-l pe **Svetlîi Eugeniu XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă și pronunțată integral la 03 noiembrie 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN